

A-0100

Arnt Øyen 1917-1939

Arkivkatalog

Finnmark fylkesbibliotek
Finnmárkku fylkkagirjerájus

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Om arkivet

Arnt Øyen var en av rundt 900 000 nordmenn som emigrerte til Amerika i perioden 1825-1925. Arnt dro til Amerika i 1913 mens han var bare 16 år gammel. Han fylte 17 år på turen. 26 år senere, i 1939, mens krigen herjet i Europa, reiste han rundt i hjemtraktene i Finnmark og filmet ferden med smalfilmkamera.

Finnmark fylkesbibliotek fikk avlevert arkivmateriale etter Arnt Øyen av Arnts barnebarn Nancy Gleason som var i Finnmark for å besøke Tone Persen og sine andre norske slektninger i juni 2012. Materialet består blant annet reisedokumenter, dagbok og kopi av filmen som han lagde under sin tur. Originalfilmen eies av Hildur (Øyen) Gleason, datter til Arnt.

Biografiske opplysninger

Biografien er basert på Tone Persens sitt foredrag på Arkivdagen 2013 som ble markert i Finnmark fylkesbibliotek:

Arnt Jørgenius Øyen ble født 28.8.1896 i Skjånes, Tana herred som den eldste sønnen til Sten og Anna (f. Brevik) Øien. Han hadde 8 søsken.

I 1913 emigrerte han til USA, bare 16 år gammel. Han reiste med båt fra Nordkyn til Trondheim, derfra med tog videre til Oslo og fra Oslo via England til Quebec i Canada. På turen fylte han 17 år.

Han kom først til slektninger i Maynard, Minnesota. Der jobbet han på en gård hos Steven Odegard. Han trivdes på gården men hadde lovet seg selv at han ikke var kommet til «the promised Land» for å fryse bena av seg i Minnesota. Arnts målsetning med å reise til USA var å arbeide hardt, ta en utdanning og bli en god amerikansk borger.

Arnt reiser videre til Poulsbo i Seattle der Anton og Laura Nelson bodde. Anton var en velkjent og respektert smed. Her fant Arnt ut at det var gode muligheter for å få jobb som fisker. Dette hadde han god erfaring med hjemmefra på Nordkyn. I 1917 får Arnt sin første jobb om bord på «John A.» en skonner eid av Pacific Coast Company.

Arnt jobbet som fisker og en del andre småjobber frem til han hadde spart penger nok til å studere. Han ble elev ved Pacific Lutheran Academy hvor han fullførte både High school. I 1930 oppnådde han Bachelor's grad ved College of Puget Sound in Tacoma, Washington. Han fortsatte ved University of Washington in Seattle hvor han tok mastergrad i historie.

Fram til 1937 underviste han i historie ved University of Washington og fra 1937 til 1964 i historie og norsk ved North Kitsap High School i Poulsbo. I 1964 pensjonerte han seg 68 år gammel men fortsatte å jobbe med administrative oppgaver ved North Kitsap High School. Fiskehyre som deltidsjobb hadde han helt frem til han var nesten 70 år gammel.

I 1942 giftet Arnt seg med Valborg Ager. Hennes familie var også norsk. Valborgs far, Waldemar Ager var forfatter og utgav en norskspråklig avis. Waldemar sponset et program i USA som hadde til formål å oppfordre studenter til å lære norsk. Arnt ble interessert i dette programmet med bakgrunn i sin utdanning og sitt norske engasjement og på denne måten møtte han også Valborg. De fikk 2 barn sammen, Hildur og Waldemar (Wally).

Arnt fortsatte å være energisk, samfunnsengasjert og aktiv fram til 1977 hvor han fikk slag. Etter dette fikk han problemer med hukommelse. De siste årene bodde han på et pleiehjem fram til han døde 1982, 86 år gammel.

Arkivfortegnelse

- 1 Fortelling / reiseskildring fra 1917.
Han skriver om sitt arbeid ombord på «John A. som var en skonner eid av Pacific Coast Company.
- 2 Kopi av reisedagbok på tur i Norge 1939. «My travels abroad»
- 3 Kopi av postkort som er også digitalisert
- 4 Kopi av film (registrert i fotoarkivets database)
- 5 Referansemateriell:
Tone Persens foredrag i Arkivdagen 2013 «Arnt Øyen fra Finnmark til Seattle»
Korrespondanse mellom fylkesbiblioteket og Tone Persen 2013-2014